41998Y0715(01)

15.7.1998. *EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS* L 220/1

PIRMSPIEVIENOŠANĀS PAKTS STARP EIROPAS SAVIENĪBAS DALĪBVALSTĪM UN CENTRĀLĀS UN AUSTRUMEIROPAS KANDIDĀTVALSTĪM UN KIPRU PAR ORGANIZĒTO NOZIEDZĪBU

(Dokuments apstiprināts TI Padomē 1998. gada 28. maijā)

(98/C 220/01)

Mēs, Eiropas Savienības dalībvalstu tieslietu un iekšlietu ministri, darbojoties savā Eiropas Savienības Padomes locekļu statusā, kopā ar Komisiju,

un

mēs, kandidātvalstu tieslietu un iekšlietu ministri no Centrālās un Austrumeiropas, tostarp Baltijas valstīm un Kipras, pirmās minētās turpmāk sauktas "ES dalībvalstis", un pēdējās minētās turpmāk sauktas "CAEK un Kipra",

TIEKOTIES Briselē, 1998. gada 28. maijā,

ŅEMOT VĒRĀ Eiropas Savienības Rīcības plānu par organizēto noziedzību, ko Eiropadome pieņēma 1997. gada jūnijā [1], un jo īpaši tās 3. ieteikumu,

UZSVEROT mūsu kopējās saistības, ko mums uzliek demokrātija, cilvēktiesības un tiesiskums, un apzinoties, ka organizētā noziedzība nopietni apdraud minētās vērtības, jo tā iekļūst, demoralizē un uzpērk valdību struktūras, likumīgus komerciālus un finanšu uzņēmumus un visus sabiedrības slāņus,

ATZĪSTOT, ka efektīvai tiesībaizsardzības un tiesu iestāžu sadarbībai gan valstī, gan starptautiski ir nepieciešami vismaz šādi pamati:

— efektīvi strukturēta policijas pārvalde ar rīcības pilnvarām, apmācītu personālu un tehnisko aprīkojumu, kas vajadzīgs efektīvai noziedzības apkarošanai,

— tiesu sistēma ar atbilstošām pilnvarām, kas darbojas, pamatojoties uz mūsdienīgām materiālām un procesuālām normām,

— pietiekams juridiskais pamats korupcijas apkarošanai un konsekventa tā piemērošana,

— praktiska tiesībaizsardzības iestāžu spēja apkarot organizēto noziedzību, tostarp ar narkotikām saistītos noziegumus un starptautisko ieroču tirdzniecību, konfiscējot nelikumīgi iegūtos līdzekļus un novēršot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu,

— pietiekami preventīvi līdzekļi cīņā pret narkomāniju,

— ieroču likumīgas iegādes stingra kontrole,

APŅĒMUŠĀS cieši sadarboties, lai apkarotu organizēto noziedzību un citus smagu noziegumu veidus, tostarp cilvēku tirdzniecību un organizētu nelegālu imigrāciju,

APŅĒMUŠĀS arī uzlabot starptautisko sadarbību, lai risinātu minēto problēmu,

ŅEMOT VĒRĀ 1994. gada septembra Berlīnes deklarāciju, 1994. gada novembra Apvienoto Nāciju Pasaules ministru konferenci par starptautiskās organizētās noziedzības apkarošanu, 1996. gada 12. aprīļa Lielā

[1] OV C 251, 15.8.1997., 1. lpp.

septiņnieka/P8 četrdesmit priekšlikumus par starptautiskās noziedzības apkarošanu, 1996. gada 30. jūlija Lielā septiņnieka/P8 Ministru konferences par terorismu divdesmit piecus priekšlikumus un 1997. gada 10. decembra desmit principus, ko Lielā astoņnieka valstis apstiprināja, lai apkarotu augsto tehnoloģiju noziedzību,

ATZĪSTOT, ka mēs jau veidojam kopīgu viedokli par to, kā cīnīties pret organizēto noziedzību, tā kā mēs visi esam pievienojušies konkrētiem starptautiskiem tiesību aktiem, kas attiecas uz organizētās noziedzības apkarošanu,

ŅEMOT VĒRĀ apspriešanos par organizēto noziedzību, kuras notiek starptautiskos forumos, piemēram, ANO, kas pašreiz izskata iespēju izstrādāt ANO Konvenciju par organizētās noziedzības apkarošanu, pamatojoties uz Polijas Republikas iniciatīvu,

ATZĪSTOT sadarbību, kas jau norisinās mūsu iestāžu starpā, un vēloties to stiprināt gan tūlīt, gan ilgākā perspektīvā,

VĒLOTIES tādēļ izstrādāt paktu, kas ļautu stiprināt esošo sadarbību pirmspievienošanās periodā,

IEVĒROJOT vajadzību CAEK un Kiprai īstenot ES *acquis* pirms iestāšanās Eiropas Savienībā,

AR ŠO PAZIŅO ŠĀDUS PRINCIPUS.

1. princips

Mēs apstiprinām savu apņemšanos pilnībā sadarboties visa veida organizētās noziedzības un citu smagu noziedzības veidu apkarošanā.

2. princips

Mēs ar gandarījumu atzīmējam, ka CAEK un Kipra ir izteikusi nodomu pieņemt un efektīvi īstenot Eiropas 1959. gada Konvenciju par savstarpēju palīdzību krimināllietās, kā arī starptautiskās konvencijas, kas minētas 13. ieteikumā Eiropas Savienības Rīcības plānā par organizētās noziedzības apkarošanu. To izdarīs iespējami īsā laikā, kā tas noteikts 13. ieteikumā.

Atzīmējot, ka mēs visi esam ratificējuši dažus no šādiem tiesību aktiem, 13. ieteikumā ir noteiktas šādas starptautiskas konvencijas:

— Eiropas Konvencija par izdošanu, Parīze, 1957. gads,

— Eiropas Konvencijas par izdošanu Otrais protokols, Strasbūra, 1978. gads,

— Eiropas Konvencijas par savstarpēju palīdzību krimināllietās Protokols, Strasbūra, 1978. gads,

— Konvencija par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, kratīšanu, aizturēšanu un konfiskāciju, Strasbūra, 1990. gads,

— Konvencija par muitas pārvalžu savstarpēju palīdzību un tās Protokols, Neapole, 1967. gads ([1]),

— Līgums par nelikumīgu tirdzniecību pa jūru, ar ko īsteno Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju pret narkotisko un psihotropo vielu nelikumīgu tirdzniecību, Strasbūra, 1995. gads,

— Konvencija par cīņu pret narkotisko un psihotropo vielu nelikumīgu tirdzniecību, Vīne, 1988,

— Eiropas Konvencija par terorisma apkarošanu, Strasbūra, 1977.

Turklāt mēs ar gandarījumu atzīmējam CAEK un Kipras nodomu ieviest un piemērot tiesību aktus, kuri ļaus tām līdz pievienošanās brīdim ratificēt organizētās noziedzības apkarošanas rīcības plāna 14. ieteikumā minētās konvencijas.

3. princips

Mēs paredzam sadarbību centrālo tiesībaizsardzības un tiesu struktūru, kas atbildīgas par organizētās noziedzības apkarošanu, izveidē un efektīvas darbības nodrošināšanā. Minētās struktūras ir jo īpaši tādas, kas paredzētas rīcības plāna par organizētās noziedzības apkarošanu 1. ieteikumā (centrālas valsts struktūras,

([1]) Jāatzīmē, ka šo konvenciju nevar parakstīt kandidātvalstis.

kas atbildīgas par cīņas pret organizēto noziedzību koordinēšanu), 19. ieteikumā (informācijas apmaiņas centrālie valsts kontaktpunkti), 20. ieteikumā (valsts daudznozaru komandas) un 21. ieteikumā (Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls).

Saskaņā ar attiecīgo valstu tiesību sistēmu šādas struktūras arī veicinās:

— ātru un efektīvu starptautisko sadarbību tiesībaizsardzības jomā un tiesu iestāžu sadarbību saistībā ar organizētās noziedzības apkarošanu,

— organizētās noziedzības apkarošanas valsts koordināciju.

Mēs paziņosim saskaņā ar rīcības plāna 19. ieteikumu izveidotos kontaktpunktus Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsekretariātam, kas minēto informāciju nodos visām ieinteresētajām pusēm.

Apzinoties faktu, ka kriminālizmeklēšanu koordinēšana ir svarīga, lai sekmīgi cīnītos pret organizēto noziedzību, mēs uzskatām, ka, pilnībā ievērojot katras mūsu valsts konstitucionālās struktūras, ir ieteicams apsvērt daudznozaru integrētu komandu izveidi valstī, kā tas noteikts organizētās noziedzības apkarošanas rīcības plāna 20. ieteikumā. Mēs paredzam reizēm rīkot šādu komandu sanāksmes, pēc vajadzības tajās piedaloties arī Eiropas Policijas birojam, lai apspriestu kopējās stratēģijas un darbības.

Mēs piekrītam ar Eiropola palīdzību izstrādāt kopēju gada stratēģiju, lai noteiktu visnopietnākos mums visiem kopīgos draudus saistībā ar organizēto noziedzību. Tādējādi katra Padomes prezidentvalsts rīkos sanāksmes, lai izstrādātu un pārskatītu minētās gada stratēģijas, kas var lietderīgi papildināt Eiropas Savienības gada organizētās noziedzības ziņojumu pieredzi. CAEK un Kipra piekrīt sniegt atbildes uz aptaujas anketu, kuru šajā nolūkā izstrādāja Eiropas Savienība, un būs atbilstoši informētas par Padomes sakaru un atbalsta tīkla un Eiropola darbību.

4. principsa

Mēs uzsveram nozīmi, kāda ir ciešai sadarbībai jautājumos, kas saistīti ar ātru un efektīvu informācijas apmaiņu izmeklēšanas un savstarpējas juridiskās palīdzības nolūkos, kā arī operatīvā un izmeklēšanas atbalsta jomā.

CAEK un Kipra apsvērs tiesu iestāžu sadarbības kontaktpunktu izveidi, lai veicinātu gan tiesu iestāžu savstarpējo sadarbību, gan sadarbību ar Eiropas Savienības dalībvalstīm ar nolūku tās pakāpeniski iekļaut Eiropas Savienības tīklā.

5. principsa

Šādai ziņu apmaiņai jābūt ne tikai kā informācijas apmaiņas sastāvdaļai izmeklēšanas jomā, bet arī, lai ievāktu un dalītos ar informāciju ilgtermiņa stratēģiju izstrādāšanai.

Mēs apzināmies informācijas par kriminālajiem grupējumiem un to aptuvenajām atrašanās vietām ievākšanas nozīmi, lai veicinātu efektīvu analīzi.

Mēs uzsveram, ka ir svarīgi nodrošināt, lai jebkāda informācijas apmaiņa notiktu saskaņā ar attiecīgiem noteikumiem saistībā ar datu aizsardzību jo īpaši saskaņā ar 1981. gada 28. janvāra Eiropas Padomes Konvenciju par indivīda aizsardzību attiecībā uz personas datu automātisko apstrādi. Mēs ar gandarījumu atzīmējam CAEK un Kipras nodomu ratificēt minēto konvenciju cik iespējams drīz, ja tās jau nav to izdarījušas.

Mēs uzsveram vajadzību sniegt iespējami labāku aizsardzību slepenajai informācijai, kas saņemta no citām valstīm. Katrai mūsu valsts kompetentajai iestādei ir prasīts konsultēties vienai ar otru attiecībā uz datu izpaušanu tiesas prāvās un administratīvajās lietās un apspriest iespējamās grūtības, ko šādas prasības var izraisīt. Šajā sakarā mēs uzskatām, ka nosūtītājai valstij pirms tā izlemj nosūtīt informāciju, jāatļauj paredzēt nosacījumus, kas saņēmējai valstij jāievēro slepenas informācijas aizsardzībai.

6. principsa

Mēs uzskatām, ka būtiska nozīme ir savstarpējam praktiskajam atbalstam izmeklēšanās un operācijās.

Šādā savstarpējā praktiskajā atbalstā ir:

— palīdzība apmācības un aprīkojuma jomā,

— kopīgas izmeklēšanas darbības un speciālas operācijas, ko pēc vajadzības atbalsta Eiropols,

— pārrobežu tiesībaizsardzības sadarbības un tiesu iestāžu sadarbības veicināšana, ciktāl tas attiecas uz ilgstošām izmeklēšanām un īslaicīgām operācijām, jo īpaši ātra attiecīgu iesniegumu apstrāde un materiāli tehniskā atbalsta palīdzība saistībā ar pārrobežu sadarbību,

— savstarpēja tiesībaizsardzības un tiesu iestāžu darbinieku apmaiņa prakses laikā ar mūsu valstīm saistītām izmeklēšanām.

Mēs uzsveram tādu metožu nozīmību un efektivitāti kā, piemēram, elektroniskā uzraudzība, slepenās operācijas un kontrolētas piegādes. Mēs paredzam veicināt starptautisko sadarbību šajās jomās, pilnībā ievērojot cilvēktiesību saistības.

7. princips

Mēs piešķiram lielu nozīmi divpusējiem vai daudzpusējiem kopīgiem tiesībaizsardzības projektiem. Pēc šāda sadarbības veida jo īpaši jātiecas tādās organizētās noziedzības jomās, kas rada kopīgas pārrobežu problēmas, un jāizstrādā pieeja, kas pamatojas uz projektiem un ko 1997. gada 4. decembrī Eiropas Savienības Padome apstiprināja savā sanāksmē.

Mēs apzināmies vajadzību, ciktāl tas nepieciešams, saskaņā ar attiecīgām Eiropas Savienības Padomes rezolūcijām izveidot un īstenot aizsardzības programmas lieciniekiem un tām personām, kas sadarbojas tiesas procesā, un šādā nolūkā palīdzēt viena otrai, ņemot vērā iespēju ar kopīgu vienošanos uzņemt augstākminētās personas savās valstīs.

8. princips

Mēs uzsveram Eiropola arī turpmāku nozīmi CAEK un Kiprai kā informācijas kanāla un analītisku tehnisku zināšanu, un operatīva atbalsta sniedzēju.

Tādēļ CAEK un Kipra ir nolēmusi iespējami īsā laikā veikt nepieciešamos sagatavošanās darbus, kas ļautu tām, iestājoties Eiropas Savienībā, pievienoties arī Eiropola Konvencijai un izveidot vajadzīgās valsts vienības.

Mēs ar gandarījumu atzīmējam, ka CAEK un Kipra jau dibina sākotnējus sakarus ar Eiropola Narkotiku apkarošanas vienību, un mēs atbalstām šādus sakarus; atzīmējam arī to, ka, stājoties spēkā Eiropola Konvencijai, tās paredz pēc šī pakta parakstīšanas sākt gatavošanos oficiāliem nolīgumiem, it īpaši attiecībā uz sadarbības koordinatoru norīkošanu darbam Hāgā. Eiropas Savienības Padome un Komisija ir paredzējusi palīdzēt CAEK un Kiprai sākt vajadzīgo vienību izveidi un veicināt finansējuma iegūšanu, izmantojot atbilstošas Kopienas programmas saskaņā ar tām piemērojamajiem noteikumiem.

9. princips

Lai nodrošinātu tiesiskās palīdzības un citu tiesas lūgumu izpildes ātrumu un efektivitāti, mēs ar gandarījumu esam atzīmējuši CAEK un Kipras gribu par labas prakses deklarācijas paziņošanu saskaņā ar Padomes Vienoto rīcību (1998. gada 29. jūnijs) par labu praksi, sniedzot savstarpēju tiesisko palīdzību kriminālllietās ([1]).

10. princips

Lai neļautu likumpārkāpējiem gūt labumu no atšķirībām dažādās tiesību sistēmās, kas viņiem var radīt drošu patvērumu, mēs uzsveram Eiropas Savienības 1995. un 1998. gada Izdošanas konvenciju drīzas ratificēšanas nozīmi. Minētās konvencijas izstrādātas Eiropas Savienības un CAEK un Kipras ieviešanas tiesību aktu ietvaros, kas ļautu tām, iestājoties Eiropas Savienībā, pievienoties šīm konvencijām.

Tādējādi mēs izsakām savu nodomu pēc iespējas mazākā apmērā izmantot minēto konvenciju piedāvātās iespējas izdarīt atrunas. Mēs nodrošinām efektīvu *"aut dedere, aut iudicare"* principa piemērošanu.

11. princips

Tiesībaizsardzības un tiesu iestāžu ierēdņiem turpmāk vēl vairāk jāizpēta iespējas, ko piedāvā dažādas programmas, piemēram, *Phare* un MEDA programmas, un citas attiecīgas programmas tieslietu un iekšlietu jomā, piemēram, OISIN, *Grotius*, STOP, *Odysseus* un *Falcone*. Īpaši jāveicina apmācība, lai gūtu pilnīgu izpratni par organizēto noziedzību, kā arī jāveicina tās apkarošanas veidu izvērtēšana un uzlabošana. Apmācībai var izmantot attiecīgas apmācības programmas, piemēram, Eiropas Policijas skolu asociācijas (AEPC) izstrādātās.

12. princips

Mēs uzskatām, ka korupcija mūsu sabiedrībās ir viens no lielākajiem draudiem, līdzīgi krāpjot gan pilsoņus, gan privātās un valsts iestādes. Tādēļ mēs uzsveram vajadzību kopīgi izstrādāt vispārēju politiku pret korupciju visos tās izpausmes veidos. Šajā nolūkā mēs rīkosim regulāras apspriedes ar attiecīgajām Padomes un Komisijas struktūrām, izstrādājot šādas politikas, un Eiropas

([1]) OV L 191, 7.7.1998., 1. lpp.

Savienības dalībvalstis šajos centienos mēģinās apvienoties ar CAEK un Kipru.

13. princips

Mēs piekrītam, ka naudas atmazgāšanas apkarošanas nolūkos pilnībā jāīsteno 40 FATF ieteikumi, Padomes Direktīva 91/308/EEK (1991. gada 10. jūnijs) par to, kā novērst finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai [1], un 1990. gada Konvencija par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, kratīšanu, aizturēšanu un konfiskāciju.

Mēs paužam savu nodomu izveidot valstī, ja tas jau nav izdarīts, finanšu informācijas vienības, kas saskaņā ar Egmonta grupas definīciju būtu "centrālas valsts aģentūras, kas atbildīgas par finanšu informācijas saņemšanu (un, ja atļauts, pieprasīšanu), analīzi un izplatīšanu kompetentām iestādēm, finanšu ziņu izpaušanu:

i) kas attiecas uz aizdomām par nelikumīgi iegūtiem līdzekļiem,

ii) kas vajadzīga saskaņā ar valsts tiesību aktiem, lai apkarotu naudas atmazgāšanu.

14. princips

Lai uzlabotu esošo sadarbību starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un CAEK un Kipru, mums maksimāli jāizmanto savi sadarbības koordinatori un tiesneši koordinatori, un mēs uzsveram vēlēšanos paplašināt minētās vienošanās.

15. princips

Mēs uzticēsim šā pakta, kā tas noteikts iepriekšminētajos principos, īstenošanu grupai, kurā ir eksperti no visām valstīm, kuras piedalījušās šā pakta izstrādē. Īstenošanu realizēs uz šādiem galvenajiem pamatiem:

— starptautiskās organizētās noziedzības radīto draudu noteikšana un cīņa pret tiem, sākot ar Eiropas Savienības Rīcības plānu par organizēto noziedzību;

— notikumu organizētās noziedzības apkarošanas jomā katrā no mūsu valstīm pastāvīga uzraudzība un izvērtēšana un, pēc vajadzības, katrai valstij piemērojamu prioritāšu noteikšana. Šāda uzraudzība un novērtēšana būs pamats kopējai novērtēšanai, ko paplašināšanās procesa tieslietu un iekšlietu plašākos aspektos veiks eksperti no dalībvalstīm un Komisijas;

— organizētās noziedzības apkarošanas projektu plānošana, īstenošana un kopīga izvērtēšana, pēc vajadzības iesaistot Eiropolu, lai, *inter alia*, noteiktu jomas, kurās tehniskā un finansiālā palīdzība noderētu CAEK un Kipras sagatavošanai dalībai Eiropas Savienībā.

Briselē, 1998. gada 28. maijā

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
J. STRAW

[1] OV L 166, 28.6.1991., 77. lpp.